

Közelebb a gyakorlathoz

Új típusú foglalkozások a tanárképző főiskolán

A tétel adott: „A mai nevelő feladata óriási — felzabálni a lélek minden képességét.” Ez az idézet a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola egyes számú épületének lépcsőházában látható. A kidolgozás azonban legalábbis késik; lehetséges, hogy belátható időn belül nem is fog megvalósulni.

A kísérleti pedagógia eredményei nem egyértelműek. Makarenko elmélete igen szép, Németh László előadásainak rendszerét még a legérdeklődőbb, s többnyire női hallgatók sem értették meg annak idején minden esetben, a hétköznapi élet gyakorlati pedagógusai pedig igen sokféleek. Ha a tanár képességei kíválóak, attól még lehet merev formalista; ha nem ennyire jók, szintén lehet ilyen, csak éppen a formalizmus lényege, a szuggeszció marad el, akkor pedig jobb, ha egyáltalán be sem jön az órára; vannak pedagógusok, akik gyenge képességűek, de ügyesen leplezik, tehát tulajdonképpen jól tanítanak, csak közben ők maguk mennek tönkre, mert hosszú távon csinálni ezt nem lehet. Vannak, akik a fogadóórán úgy szólitják volt gimnáziumi padtársukat: „kedves szülő”...

— Majd benő a feje lágya — mondja ilyenkor az igazgató, és mosolyog, mert hát mit tegyen... Vannak, akik kiszaladnak a teremről, de megtörtént az is, hogy a nevelő az ablakon keresztül távozott (tanyai iskoláról van szó), mert a gyerekek megígérték, kitekerik a nyakát, és nem biztos, hogy nem tették volna meg.

Egy kimutatás szerint (Lénárd Pérenc) az 1978-79-es tanévben bevezetett nevelési és oktatási tervben az áll, hogy az általános iskola nyolc osztályában a tanulók pontosan 7293 tanítási órán vesznek részt. A különböző okok miatt részben, vagy egészben meg nem valósuló órák száma ehhez képest alighanem elenyésző; a kimutatás mindenesetre megállapítja, hogy a tanévben a tanulók elfoglaltságának nagy részét a tanítási órák és az ezekkel kapcsolatos feladatok adják. Ha elfogadjuk, hogy például a gépjárművezetés alapjait átlagosan 100 elméleti és gyakorlati órán el lehet sajátítani, rögtön feltűnik az általános iskolai órák roppant

alacsony határfoka. Ennek oka nyilván sokfényezés. Ami a megoldandó feladatok közül a tanárképző főiskolákra tartozik, a tanárképzés minél jobb megvalósítása.

A nemrég életbe lépett új főiskolai tanterv éppen ennek érdekében vezette be az egyéni pszichológiai és pedagógiai gyakorlat című, rögzített órászámában megvalósuló foglalkozást, amely a tanárképzés gyakorlati jellegét erősíti. Lényege: a főiskolai hallgatók már az első felvétől látogatják az általános iskolákat, kapcsolatba kerülnek a gyerekekkel, tanárokkal, azaz lehetőséget kapnak arra, hogy részt vegyenek a nevelési-oktatási folyamatban. Elmények és tapasztalatok szerzésével, önálló kis részfeladatok megoldásával ismerkednek meg a pedagógusi tevékenységgel. Mindehhez persze szükséges volt megszerezni a szegedi tanács vezetőinek, a művelődésügyi osztály vezetőinek, az iskolák igazgatóinak és nevelőinek támogatását.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán 34 általános iskola kapcsolódott be a tanárképzési feladatok megoldásába, s ilyen módon 450 hallgató jutott tapasztalatszerzési lehetőséghez. Az első évek a múlt félévben négyezer három órát töltöttek az iskolákban csoportonként, az „egyéni” jellegű pedig az egy alkalommal történő 3 óras, a hallgatók által szervezett gyermekfoglalkozásokon valósult meg. A csoportos foglalkozások alkalmával az iskola életének egy-egy területével ismerkedtek meg a hallgatók, megnéztek tanítási órákat, mindezek után a gyakorlati pedagógusokkal konzultáltak. Az egyéni szervezett gyakorlat bármilyen lehet, órán, gyűlésen, ünnepségen való részvétel, mozi látogatás, szülői értekezlet, ami éppen adódott. Az óralátogatásokon a hallgatók megfigyelhették a különböző tanítási módszereket, megtudhatták, hogyan lehetséges ambicionálni harminc-négyven gyereket külön-külön, ugyanakkor lehetőség szerint egybefogni az osztályt, nem beszélve a gyakran közbeiktatott, de az óra menetét meg nem zavaró, észrevétlen pihentetéséről, és még sok egyeből.

A tapasztaltakat egyelőre ugyan csak a pedagógia és pszichológia szaktárgyi órái-

kon használhatják föl a hallgatók, ami azonban nem baj, hiszen gyakran még csak nem is tudatosodik bennük az, amit a foglalkozáson láttak. Egyszerűen nem tudják nevükön nevezni a látottakat; megtanulásuk s későbbi alkalmazásuk ilyen módon azonban jóval könnyebben megy, mintha csak a tankönyvekre, jegyzetekre támaszkodnának. A leginkább fontos azonban megszokni a váratlan fordulatokat, kifejleszteni az állandó, több irányú figyelemre való képességet, amelyre a gyakorlatnál alkalmasabb lehetőség aligha létezik.

Olvasom az első évesek dolgozatait, melyeket a foglalkozásokon tapasztalataikról írtak. Kiténik belőlük, hogy a hallgatók legnagyobb része pozitívnak látja a gyakorlatot, s már egyetlen félév alatt elsajátított némi pedagógiai szemléletet; általában más, azaz valódi problémákat helyeztek előtérbe az iskolai élet megfigyelésekor, mint mondjuk egy-két évvel ezelőtt. Nagyon sokan rendelkeznek jó elemzési készséggel, reális meglátásokkal, néha viszont a túlzottan kritikus hangvétel érvényesül. Ebben éppen az a baj, hogy csak a hangneme, a stílus nevezhető kritikainak, a tartalom viszont semmi újat nem mutat: a kifogásolt tanári magatartás helyett jobbat ajánlani nem tud. Mások pedig túlzott dicsőretet kap egy jól megtartott óra ténye, ami pedig — tekintve, hogy az órát tapasztalt pedagógus tartotta — eléggé természetes. A korrekciós, tapasztalaton alapuló értékelés kialakulása azonban csak idő kérdése. Befolyásolni ezt nem nagyon lehet, siettetni meg pláne nem.

A nevelési és a pszichológiai tanszék mindenesetre igyekezett a hallgatók figyelmét a leglényegesebb szempontokra irányítani, részben a pszichológiai-előadások keretében, részben a két tanszék által összeállított nyomtatványokkal. Az általános szempontoknak a foglalkozásokon tapasztalt, konkrét mozzanatokkal való egyeztetése, az így kapott reális képek az egyéni élel ideális képpel történő szembesítése révén a hallgatók mintegy visszajelzést is kaphatnak pályaválasztásuk helyes, vagy nem eléggé megmondott voltáról is.

Farkas Csaba

Családi események

HÁZASSÁG

Demók Csaba Mihály és Hegedűs Ibolya Margit, Szalma Antal és Simon Eva, Börcsök István Tibor és Dabis Ágnes, Kovács Lajos József és Kókai Rozália, Markovics Kálmán Zoltán és Nyéki Klára Kornélia, Faragó Nándor és Nagyiván Ágnes, Cselédes Lajos és Borbola Julianna házasságot kötöttek.

SZÜLETÉS

Szél Pálnak és Vass Editnek Ágnes, Szűcs Ferencnek és Pálfi Katalinnak Judit, Hajnal Istvánnak és Nagymihály Katalinnak János, Markó Józsefnek és Bódi Katalinnak Roland, Oze Lászlónak és Ambrus Erzsébetnek László János, Bozóky Ottó Miklósnak és Deák Klára Erikának Helga Renáta, Kerényi Lászlónak és dr. Földi Mártának Attila, Szarka-Kovács Sándornak és Bokor Erzsébetnek Sándor, Magyar Józsefnek és Juhász-Vedres Mária Csilla, dr. Körmendi Józsefnek és Várszegi Juliannának Nóra, Nagy Andrásnak és Szekeres Tímeának Zoltán, Vég Sándornak és Mihály Juditnak Csaba Sándor, Botos Józsefnek és Ivanics Erzsébetnek Krisztina, Markó Lászlónak és Csikós Editnek László, Csukonyi Mihálynak és Szilárdi Terézának Mihály, Szarka-Kovács Ferencnek és Szél Editnek Szilvia, Horváth István Ferencnek és Lengyel Mária Csilla, Simon Zoltánnak és Gárgyán Zsuzsannának Zsófia, Buela Gábornak és Nagypál Erjána Kitti Tímea, Orosz Tibor Ivánnak és Vágo Margitnak Péter, Kovács István Jánosnak és Hebők Klára Mária Katalin, Kerekes Tibor Árpádnak és Szabó Mária Annának Tibor, Szűcs Józsefnek és Kerekes Erzsébet Mária Tamás Tibor, Szemerédi József Lászlónak és Dóda Mária Annának József, Farkas Istvának és Hajnal Mária Annának Attila, Vetró Istvánnak és Novák Piroskának István, Márton István Sándornak és Liliom Zsuzsannának Gábor, Rédei Józsefnek és Goda Erzsébetnek Roland, Pappányi Gábornak és Szűcs Ibolyának Gábor, Pakatylilla Zoltánnak és Gera Juliannának Mónika Katalin Tóth, András Jánosnak és Révész Eva Veronikának Viola Éva, Jakab Józsefnek és Kolompár Erzsébetnek József, Kiss Lászlónak és Naesa Anikó Annának Anikó, Bárdi Istvánnak és Szabó Katalinnak Péter, Pungor Lajosnak és Pintér Editnek Edit, Sárkány Mihálynak és Csamangó Irénnek Mónika, Papp Géza Gyulának és Németh Brigittának Viktória, Jaksa Ottó Mihálynak és Barna Mária Annának Milán Ottó, Fabián Lászlónak és Virágos-Kis Juditnak Gábor, Balogh Lászlónak és Erdősi Mária Annának Ágnes, Kékes-Szabó Lajosnak és Csányi Arankának Aranka Viktória, Csipeli Károlynak és Forgács Mária Annának Károly, Győri Lászlónak és Szakács Gizellának László, Lőrincz Jánosnak és Belányi Zsuzsanna Mária Annának Krisztina Zsuzsanna, Czétényi Józsefnek és Vér Zsuzsannának Anita, Miskolci Józsefnek és Kiss Teréznek Emese, Babarcsi Antal Andrásnak és Farkas Juliannának Orsolya Gréta, Nádas Zoltán Józsefnek és Szűcs Margitnak Zoltán, Kovács Mátyásnak és Marozsán Edit Mária Annának Péter, György Zoltán Árpádnak és Hegedűs Magdolnának Alexandra, Sztanovej Miklósnak és Adamov Angelának Szabriná, Belovai Mihálynak és Lórá Valériának Mihály Róbert, Kerényi Tibornak és Varjasi Idának Tibor Gergő, Varga András Jánosnak és Matyi Mária Annának Dávid nevű gyermekük született.

ÜGYELTES

Klauzál tér 3. sz. (13/87-es) este 8 órától reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben.

BALESETI, SEBÉSZETI ÉS UROLOGIAI FELVÉTELI ÜGYELET
Ma a balesetet szenvedett személyeket Szegeden a II. Kórház veszi fel (Tolbuhny sét. 57.), sebészeti felvételt (ügyelet) az I. sz. Sebészeti Klinika (Pécsi u. 4.), urológiai felvételt (ügyelet) a II. Kórház tart.

ÉJSZAKAI ORVOSI ÜGYELET
Este 7 órától reggel 7 óráig a felnőtt lakosság részére: Szeged, Hunyadi János sgt. 1. sz. alát. Telefon: 11-100.

GYERMEKORVOSI ÜGYELET
Munkanapokon 13 órától másnap reggel fél 8 óráig; szombatnapon, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 órától másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. szám alatti körzeti gyermekorvosi rendelőben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

POGORVOSI ÜGYELET

Mindennap este 10 órától reggel 6 óráig, szombaton reggel 7-től hétfő reggel 7 óráig; Szeged, Zöld Sándor u. 1-3. Tel.: 14-420.

S. O. S. LELKISÉGELYSZOLGÁLAT
Mindennap este 7-től reggel 7 óráig. Telefon: 11-000.

MIP? HOL? MIKOR?

1985. FEBRUÁR 5., KEDD — NÉVNAP: AGOTA
A Nap kel 7 óra 5 perccor, és nyugszik 16 óra 52 perccor.
A Hold kel 16 óra 29 perccor, és nyugszik 7 óra 27 perccor.

VIZÁLLÁS

A Tisza vizállása Szegednél hétfőn plusz 405 cm (apadó).

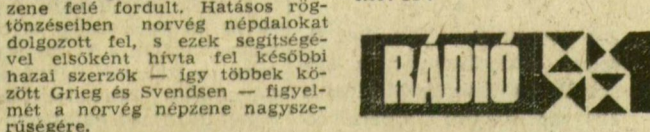
HETVENEVES
Robert Hofstadter (sz. 1912) Nobel-díjas (1961) amerikai fizikus, atomkutató.

SZÁZHUSZONÖT EVE
született Kner Izidor (1860-1935) nyomdász, könyvkötő és kiadó, a híres gyomai könyvnyomtatóműhely megalapítója.

SZÁZHETVENÖT EVE
született Ole Bull (1810-1880) norvég hegedűművész és zeneszerző. Figyelme korán a népzene felé fordult. Hatásos rőt-tónusú hangja révén népdalokat dolgozott fel, s ezek segítségével elsőként hívta fel későbbi hazai szerzők — így többek között Grieg és Svendsen — figyelmét a norvég népzene nagyszerűségére.

BELGRÁD 2.
16.30: Zágrabi körkép
19.00: Az utolsó oázis — népszerű-tudományos sorozat
19.30: Tv-napló
20.00: Műkorcsolya EB
22.00: Tegnapi ma, holnap
22.15: Irodalom

SZERDA DELELŐTT BUDAPEST 1.
8.00: Tv-torna — (ism.)
8.05: ITV

MOZIK
Vörös Csillag: délelőtt 10 órakor: A város hercege, I-II. rész (színes, m. b. amerikai, 14 éven feülieknek, dupla helyárral), negyed 4 és fél 6 órakor: Fele-barát-nóm (színes, m. b. cseh-szlovák, 14 éven feülieknek), háromnegyed 8 órakor: A kicsi kocsis útra száguld (színes, m. b. amerikai, III. helyárral).

Fáklya: háromnegyed 3 és 6 órakor: A város hercege, I-II. rész (színes, m. b. amerikai, 14 éven feülieknek, dupla helyárral).

Szabadság: 3 és fél 7 órakor: Ben Hur, I-II. rész (színes, m. b. amerikai, 14 éven feülieknek, III. dupla helyárral).

November 7.: Újszeged: Kincs, ami nincs (színes, m. b. olasz, III. helyárral, este 7 órakor).

Filmteka (MTESZ-székhez, Kígyó u. 4.): Carmen (színes szpanyol, 14 éven feülieknek, este 6 órakor).

KOSSUTH
8.20: Társalgó
9.44: Találkozás a Hangvillában
10.05: Enekió Ifjúság
10.30: Suki András népi zenekara játszik
11.40: Wilhelm Meister tanulóévei — 16.
12.30: Ki nyer ma?
12.45: A Rádió Dalszínháza — zenés játék
13.54: Muzsikáló természet — Humboldt rejtélyes madara
14.10: Magyarán szólya
14.25: Orvosi tanácsok
14.30: Dzsaszemelődik
15.00: Arcképek a cseh irodalomból
15.18: Daloló, muzsikáló tájak — Nyírség
16.40: Régi híres énekesek műsorából — Leo Slezák operáriákat énekel
16.05: Varázskörben
17.00: Világablak — A létezés művésze — 4.
17.30: Magyar szanok
17.45: A Szabó család
19.15: Gondolat
20.00: Muzsika és mikrofon — a Rádiózenekar története — 7.

20.04: Liszt: Fantázia és fuga az „Ad nos, ad salutarem undam” korál témájára
21.30: Próbászámítások
22.20: Tíz perc külpolitika
23.30: Az I. Mucsi di Roma Kamarazenekar játszik
24.40: Kutatás a kutatás körül — 1.
25.29: A Magyar vonósnyegves felvételeiből

PETŐFI
8.08: Slágermúzeum
8.50: Tíz perc külpolitika — (ism.)
9.05: Napközben — 1985. február 5.
12.10: László Margit operett-szólók énekel
13.30: Népalok
13.05: Pophullák
14.00: Zenes délután — Farkas Gyöngyi cimbalmozik
14.15: Külföldről érkezett
14.40: Hangos szótár: beszélgetés idegen szavakról
15.05: Bennet: Commedia
15.20: Könyvről könyvért
15.30: Csúsforgalom
17.30: Tini-tonik
18.20: Tánchezűl muzsika
19.05: Csak fiataloknak!
20.00: Lakatos Mihály népi zenekara játszik
20.30: Ritmus!
21.01: Az aranyzsámor — Apuleius regénye — 4.
21.40: Népdalkörök podiuma
22.05: Zeneközben — a hallgató

24.00: —
4.30: Ejfétől hajnalig

BUDAPEST 1.
8.00: Tv-torna — (ism.)
8.05: ITV
16.15: Hírek
16.30: TV-BASIC-tanfolyam — 3. — (ism.)
17.00: A világ nagy városai — Mexikóváros — (ism.)
17.55: Sakk-matt
18.15: Képzőművészet
18.20: Dál-Alföldi Krónika
19.05: Mini Stúdió '85
19.10: Tv-torna
19.15: Esti mese
19.30: Tv-híradó
20.00: Forró szél — 3.
21.00: Stúdió '85
21.50: Tv-híradó 3.
22.00: Himnusz

BUDAPEST 2.
17.45: Képzőművészet
17.50: Kerek világ — (ism.)
18.00: Trumm kapitány és Csaramura — szovjet bábfilm — (ism.)
18.20: Alpsi Sív Világajnokság
19.30: Debussy: Vonósnyegves — (ism.)
20.00: Barangolás a művészetek tájain — Közép Anatólia és Kappadókia — NSZK film
20.45: Tv-híradó 2.
21.05: Safah Vaughan és triója a Fori Jazz 1984. fesztiválon
21.40: Képzőművészet

BELGRÁD 1.
8.55: Művelődés
9.00: Tv-naptár
9.10: Parasztlázadás
9.30: Dalmácia a népfelzabadó háborúban 1941-ben
9.50: Választottuk
10.00: Művelődés
Közben:
10.30: Hírek
10.05: Hírek
15.10: Ipepsi Sív Világajnokság
15.55: Videodalok
16.05: Tv-naptár
16.15: Gyermekeknek
16.45: Jugoszláv kosárlabdabajnokság
18.15: Tudomány
18.45: Önök kérték
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-napló
20.00: Belpolitika
20.50: Lottósorsolás
20.55: Játékfilm
22.35: Tv-napló

KOSSUTH
8.23: Világablak
8.50: Kis magyar néprajz
8.55: Népdalok, néptáncok
9.37: Beszélő nehéz
9.49: Jelmézből — muzsika gyerekeknek
10.05: Fejezetek a szocialista irodalom történetéből
10.35: Muzsika: Szusika meséi
10.50: Adófi Busch hegedűl
12.30: Ki nyer ma?
PETŐFI
8.05: Idősebbek hullámhosszán
8.50: Tíz perc külpolitika — (ism.)
9.05: Napközben
12.10: Fűvösölkák

A leszerelt hadköteles kedvezményeiről

B. I. szegedi olvasónk arra kíváncsi, hogy milyen kedvezmények illetik meg a leszerelt hadkötelest a munkahelyén? Erről kér tájékoztatást.

A rendelkezések szerint a bevonulása előtti munkahelyén tovább foglalkoztatott dolgozó munkabéret a vele azonos, vagy hasonló munkakörben bekövetkezett bérrendezésekre, bérfejlesztésekre figyelemmel kell megállapítani. A sorkatonai szolgálat alatt megszerzett szakképesítést és szakmai gyakorlatot a polgári munkakör betöltésénél és a munkabér megállapításánál figyelembe kell venni.

A munkáltató a sorkatonai szolgálatból való leszereléstől számított 15 napig a leszerelő munkaviszonyát nem szüntetheti meg. A leszerelőnek pedig a leszereléstől számított 14 napon belül a munkáltatónál munkavégzés céljából jelentkeznie kell. Ha ezt elmulasztja, a munkakönyvét „kilépett” bejegyzéssel adhatják ki, ez pedig különböző hátrányokat von maga után, vagyis a fegyelmi elbocsátással esik egy tekintet alá.

A rendelkezések szerint a sorkatonai szolgálat teljesítését követően 30 napon belül munkaviszonyba lépő, vagy a leszerelést követő 14 napon belül a fennálló munkaviszonyban tovább foglalkoztatott dolgozó részére két hétre járó személyi alapbérét egy alkalommal — kérésére — előre ki kell fizetni. Az így kifizetett bért általában a kifizetés hónapjának első két napján belül két részletben, a dolgozó kérésére azonban több részletben, de legkésőbb a

kifizetés hónapját követő hat hónapon belül kell a fizetésből levonni. Ha a dolgozó munkaviszonya előbb szűnik meg, munkabérből a vissza nem térített bér teljes összegét le kell vonni.

A sorkatonai szolgálat teljesített dolgozónak kérelmére a munkakörének elváltásához, vagy magasabb munkaköri beosztásához szükséges szakmai vizsgáinak megkönnyítése érdekében a leszerelést követő két éven belül 30 napot meg nem haladó fizetés nélküli szabadságot kell biztosítani. A sorkatonai szolgálatból leszerelt dolgozót munkahelyén lakásépítés, illetve lakásvásárlás esetén — egyébként egyenlő feltételek mellett — a leszereléstől számított két évig előnyben kell részesíteni.

Dr. V. M.

